

Daianu: România poate evita o recesiune în anul ce vine; creșterea PIB va fi mult mai mică-probabil între 1,5-2,5%

România poate evita o recesiune în anul ce vine, dar creșterea PIB va fi mult mai mică - probabil între 1,5-2,5%, considera președintele Consiliului Fiscal, Daniel Daianu.

"România poate evita o recesiune în anul ce vine, dar creșterea PIB va fi mult mai mică - probabil între 1,5 - 2,5%, față de aproximativ 5% în 2022. Guvernul are de rezolvat o ecuație foarte dificilă: să evite intrarea în recesiune reducând în același timp deficitul bugetar către ținta extrem de ambicioasă de 4,4% din PIB (în 2023) și orientând resurse către apărare și asistență pentru cetățeni și firme vulnerabile. Resursele europene ies și aici în relief fiind singurul piston contraciclic într-un mediu potrivit. Respect și compasiune pentru cetățenii loviți de aceste timpuri. Respect pentru întreprinzătorii onesti, firmele care, cu agilitate și creativitate, caută să se adapteze la condiții extrem de vitrege", a spus Daniel Daianu, referitor la perspectiva pentru anul viitor.

El susține că trebuie să definim și să ne urmărim mai bine interesele în Uniunea Europeană, să învățăm din eșecuri.

"Uniunea este un proiect ce a făcut mult bine, a contribuit la pace pe continent și este mare lucru că România este stat membru. Să ne imaginăm cum ar fi fost ca România să nu fie parte din UE și NATO. Dar în UE există și interese divergente, relații de putere ce creează asimetrii, decizii nedrepte, vezi Schengen, chiar standarde duble de facto etc. Afirm aceasta știind că nu există organizație infailibilă, perfectă, în lume. Și depinde și de noi să ne atenuăm statutul de periferie economică, să facem ca UE să funcționeze mai bine. Oricum, trebuie să valorificăm mai bine resursele de care dispunem, în folosul nostru. 2023 va fi un alt an tare complicat pentru mulți cetățeni, mediul de afaceri, instituțiile statului român. Avem și războiul din Ucraina, care poate deveni de uzură. Să încercăm să trecem prin greutăți cu daune cât mai mici amintindu-ne și de zicala că unde sunt mai mulți puterea crește, să ne bucurăm de ceea ce este bun în viața noastră", a afirmat Daniel Daianu.

Președintele Consiliului Fiscal a amintit că 2022 este anul invadării Ucrainei, al resurgentei inflației la cote nemăintâlnite în ultimele decenii în multe state europene.

Pe de altă parte, Daniel Daianu consideră că în Europa s-a ieșit vizibil din pandemie, cu efecte benefice pentru viața oamenilor, dar criza energetică, exacerbata de război, a alimentat inflația și a creat noi anxietăți. Economiiile au început să încetinească, să se apropie de recesiune.

"Incertitudinile pentru 2023 rămân mari, situația de ansamblu complexă, complicată. Amploarea volatilității și evoluții nonliniare împiedică predicții. În tabloul riscurilor pentru evaluări sunt de inclus mersul războiului din Ucraina, întărirea politicilor monetare, ce face finanțarea mai scumpă, nervozitatea piețelor financiare și posibile sincope de finanțare unde există supraîndatorare, impactul creșterii prețului energiei care afectează competitivitatea multor companii, accentuarea sindromului de "întoarcere spre interior" - inclusiv prin protectionism. Pe fondul rivalității geopolitice între SUA și China, al situației din Ucraina, al unui nou "război rece", considerente de siguranță/securitate capătă adesea întâietate în raport cu cele de eficiență. În această logică se înscriu tendințe de regionalizare a fluxurilor comerciale și lanțurilor de producție, introducerea de sancțiuni, formarea de blocuri economice și comerciale, fie acestea neetane și cu geometrie variabilă", a declarat Daniel Daianu.

Economistul consideră că impactul războiului se vede în creșterea cheltuielilor de apărare. În România, aceste cheltuieli urcă de la circa 1,68% din PIB în 2022 la circa 2,3% din PIB în 2023; în țările baltice sunt în jur de 2,5% din PIB.

"Polonia tînteste o cifra mult mai mare în următorii ani. Și în afara Europei cheltuieli militare cresc. Trăim o confluență de procese/crize ce definesc starea precară a lumii: stres economic și social mare, o criză energetică ce va dura, stocurile de resurse și reforma pieței energiei vor condiționa situația din iarna 2023/24 în UE, inflație înaltă ce amputează puterea de cumpărare, un război cu reverberații numeroase, efecte tot mai nefaste ale schimbărilor climatice. Există și redistribuție intensă de câștiguri în economii, cu sectoare, precum energia, ce obțin venituri mult superioare ca efect al modificării pretului la energie. Aceste redistribuiri să vadă în relațiile inter-statale și în interiorul economiilor. Crește intervenția statului în economie din rațiuni de securitate și stabilitate judecătorească din multiple unghiuri, ce privesc furnizarea de bunuri publice esențiale pentru societate; se întetesc politici industriale ce vizează competitivitatea tehnologică și economică, puterea militară", susține Daniel Daianu.

Potrivit președintelui CF, la noi se discută mult despre fondurile europene, cadrul financiar multianual 2021-27 și PNRR, ce înseamnă multe zeci de miliarde euro întinse pe mai mulți ani.

"Dacă bugetul pentru 2023 prevede investiții publice de circa 7,2% din PIB (cheltuieli de capital și investiții finanțate cu bani europeni, acestea se pot situa la 6-7% din PIB în următorii ani), cheltuielile de capital din 2023, de circa 3,5% din PIB, includ și creșterea cheltuielilor de apărare cu 7,5 miliarde lei. Acest nivel de investiții este deosebit de important dacă avem în vedere nevoile economiei și nivelul foarte jos al veniturilor fiscale, de circa 27% din PIB, în timp ce vecinii din Europa Centrală și de Răsărit au o medie de 33-34% din PIB. Provocarile viitoare reclamă creșterea veniturilor fiscale. Este necesar totodată să absorbim cât mai mult din resursele europene, prin proiecte bune", a explicat Daniel Daianu.

În opinia economistului, resursele europene sunt de judecată și fiindcă trebuie să reducem deficitul bugetar la sub 3% din PIB în următorii 2 ani.

"Nu numai că trebuie să ieșim din procedura de deficit excesiv, în cadrul UE, ci și pentru că mediul financiar internațional este tot mai neprietenos. Și economii avansate sunt pedepsite când se comit erori flagrante - vezi decizii ale precedentului guvern britanic. România nu are, încă, o datorie publică copleșitoare, fiind la finele lui 2002 în jur de 48% din PIB. Dar dinamica acesteia în termeni reali, ca pondere în PIB, a fost ținută în frâu în 2022 de creșterea PIB-ului nominal cu circa 18%; o corecție prin "inflație surpriză", mult peste cea prognoțată, a ajutat scăderea deficitului bugetar, probabil la sub 5,8% din PIB. Mare parte din socul inflationist este cauzată de creșterea brutală a pretului energiei, fiind falsă teza că lipsa de reacție a BNR explică puseul inflationist. Să fi dus rata de politică monetară la nivel real pozitiv acum, adică peste 20%, ar fi fost o mare prostie în condițiile date, am fi aruncat țara în aer. La noi inflația a atins se pare un platou mai mult sau mai puțin nivelat și va coborî spre 10% la finele lui 2023 admitând că nu vor exista alte socuri adverse puternice. Preocupantă este largirea deficitului de cont curent, către 9% din PIB în 2022 și cu o finanțare negeneratoare de datorie sub 50%. Drept este însă că a avut loc o deteriorare a termenilor schimbului în comerț, cum s-a întâmplat și cu alte state membre ale UE. Balanța externă rămâne un calcâi al lui Ahile și vulnerabilizează moneda națională; numai cu servicii IT și de transport, cu remiteri de bani din străinătate, nu se poate compensa un deficit major de competitivitate", a mai spus Daniel Daianu.

În opinia sa, politica economică, planul strategic pe termen mediu și lung, trebuie să urmărească în mod consecvent reducerea acestui deficit.